

Montes.

Opera publica.

Mores.

Corfu.
Situs.

littore Septentrionali sunt *melipotamus*, *Scafinus*, *Cladilis*, *Epici domus*, *Gisso*, *Divotro*: versus Occidentem est *Nopular*: versus Meridiem *Limens*. Piscem habet Creta in littoribus admodum frequentem Muli Barbatum magnitudine, alijs regionibus valde rarum, qui *Scarus* dicitur, cuius veteres auctores sæpe meminerunt, & apud Romanos olim in delicijs fuit, primum inter pisces locum facile obtinens. Montes eius nobiliores sunt tres, *Ida* qui, *Psiloriti* adcolis vocatur: *Leuci* qui Plinio *Cadissi*, nunc vocantur *de madara*: & *Dieta*, qui *Sethia*. Adeo celsi sunt, ut nix tota hyeme eos operiat: tamen Cupressi hinc inde inter saxa convallium nascantur. *mons Ida* omnium est eminentissimus. Hic ante Solis ortum Solem videt: Nam ut est apud Lucretium:

— *Idæis fama est montibus altis Dispersos igneis orienti lumine cerni.* Stirpibus rarioribus Herbisque varijs abundat, quæ a Bellonio lib. i cap. vii enumerantur. *Labyrinthum* in Creta Dædali opus multi memorant: eius, quemadmodum & Italici nulla vestigia fuisse suo ævo testis est Plin. lib. xxxvi cap. xiii. Mirandus propterea Incolarum stupor, qui etiam hodie ad radicem Montis Idæ pro vetere novum fictitiumque *Labyrinthum* ostentant: sed non est mirum Cretensem *Cretissare*. Incolæ vel Cæli Solique largæ benignitate, vel suo vitio fuerunt ad mala propensissimi. Mendaces olim, fraudulentæ, rapaces, avari, & vinosi fuerunt, ut auctores perhibent, laboris impatientes, nullasque artes exquisite discunt: sed ut plurimum comestationibus, & potationibus dediti. Hodie vero naturæ impulsu, ut auctor est Bellonius, & ab ipsa pueritia Scythico arcu sese exercere solent, veterem sequentes consuetudinem. Namque tradunt eos olim Dianæ fuisse dicatos: propterea etiam ipsos Turcas arcus jaculatione superant: quinetiam dextri, agiles & strenui, nunc in pugnis marinis sunt, sicut olim. Primi enim Cretenses navibus & sagittis valuisse scribuntur, quod ita capiendum puto, ut hi Græcorum primi hæc studia sectati sint. Nam ut est apud philosophum cap. vii lib. ii. *politi*. Videtur hæc Insula ad Principatum Græciæ nata, ac præ ceteris omnibus præclare sua. Imminet enim universo mari: cui Græci circumfusi sunt. Atque hac quidem parte exiguo abest intervallo a Peloponneso: illa, ab Asia loco qui est circa *Troopium*, & a Rhodo. Quocirca Imperium maris obtinuit Minos, atque Insularum alias subegit: alias quum diu fuissent deserta, colit fecit. Episcopatus in ea fuere juxta Provinciale Romanum. Arch. Cretensis nunc Candianus cui hi subsunt suffraganei: *Kirokeus*, *Archadiensis*, *Gerapetrensis*, *Siciniensis*, nunc *Sittia* opinor, *Milopotamiensis*, *Ariensis*, *Calamoniensis*, *Epicalamoso* forte, *Agienensis*, *Rissaniensis*, Arch. *Atridenensis*, sub quo sunt *Casensis*, *Scopulensis*, *Napronensis*, *Margaricensis*, Arch. *Soltaniensis*, hos habet Suffraganeos, *Helenensem*, *Sudensem*, *Monovasiensem*, *Taurisensem*, *Marrachitanensem*. Arch. *Vospreniensis*, huic sunt Suffraganei *Tepheliensis*, *Matrehensis*, *Cerjonensis*. Atque hæc de Candia: restant paucis explicandæ aliquot circa Græciam Insulæ.

Corfu vulgo, *Corcyra* etol. Insula olim nobilis, bello & navibus imprimis potens. Distat ab Epiro duobus mill. ubi fretum est arctissimum: ubi vero latissimum xx. passus xvi i in longitudinem patet; teste Plinio.

Cæli